

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 256/2017
23.11.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Републичког геодетског завода Србије, Београд, кога заступа Државно правобранилаштво, Београд, против тужених: 1. "АА" ..., 2. "ББ" ... и 3. "ВВ", ..., ..., које заступа пуномоћник Ђорђе Новчић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 648/16 од 23.02.2017. године, у седници већа одржаној 23.11.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 648/16 од 23.02.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 2081/2015 од 25.11.2015. године, у ставу I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се поништи у целини арбитражна одлука донета 31.10.2014. године (са исправком од 26.01.2015. године) у арбитражном поступку који се водио по тужби "ГГ" ..., "ББ" ... и "ВВ", ... против Републичког геодетског завода Србије, покренутим у складу са Уговором о набавци софтверске апликације за катастар непокретности број ... од ... године и спроведеном у складу са арбитражним правилима UNCITRAL из 1976. године. У ставу II изреке, обавезан је тужилац да туженом плати трошкове парничног поступка у износу од 427.724,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 648/16 од 23.02.2017. године, жалба тужиоца одбијена је као неоснована и потврђена наведена пресуда Привредног суда у Београду.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију поднели су тужени и предложили да се ревизија одбаци као недозвољена или одбије као неоснована. Трошкове ревизијског поступка су тражили и то у износу од 172.815,00 динара за састав ревизије и трошкове таксе на одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 396. став 1. ЗПП, будући да је другостепени суд ценио све битне жалбене наводе.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у пословном односу по основу Уговора о набавци софтверске апликације за катастар непокретности од 20.12.2007. године. Реализација предметног Уговора је започета, али је тужилац дао изјаву о раскиду. Уговором од 20.12.2007. године тужени су се обавезали да израде софтверске апликације за катастар непокретности у складу са условима и спецификацијама предвиђеним Споразумом, за укупну цену у износу од 2.470.880,14 евра. Саставни део закљученог Уговора представљају општи и специјални услови, којима је регулисана уговорена цена, динамика и начин плаћања, као и арбитражни поступак које су парничне странке предвиделе у случају спора. Странке су се договориле да ће спорна питања решавати међусобним консултацијама у периоду од 14 дана од дана када једна страна обавести другу о постојању спора или несугласице, уз посредовање изабраног арбитра. Договорено је и да ће арбитар у року од 28 дана од пријема обавештења о спору саопштити своју одлуку уговорним странама у писаној форми. Уколико арбитар не донесе одлуку у року од 28 дана од дана када му се поднесе захтев за решавање спора, да уговорне стране могу у року од 56 дана од пријема спорне одлуке арбитра обавестити другу уговорну страну, шаљући копију обавештења арбитра, да намеравају започети арбитражни процес. Али арбитража се не може започети све док се друга страна не обавести о оваквој намери. Након изјаве о раскиду, тужени су покренули поступак решавања спора обраћањем одабраном јудикатору по захтеву од 15.04.2011. године, који није донео одлуку о поднетом захтеву. Након тога је поновљен захтев другом изабраном јудикатору дана 08.05.2012. године.

Утврђено је да је поступак пред арбитражом покренут због спора у вези са закљученим Уговором од 20.12.2007. године и да је спроведен у складу са правилима арбитраже UNCITRAL из 1976. године. Уговор је раскинуо тужилац обавештењем од 18.03.2011. године. На основу степена извршености Уговора од стране тужених утврђено је да њима припада износ од 25% накнаде по том основу. У арбитражном поступку је утврђено да туженима припада 45% укупно уговорене цене у износу од 1.111.896,06 евра.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да се нису стекли услови за поништај арбитражне одлуке предвиђен чланом 58. став 1. тачка 1. Закона о арбитражи. Наведеном одредбом Закона предвиђено је да се стичу разлози за поништај арбитражне одлуке ако, Споразум о арбитражи није пуноважан по праву који су странке споразумно одредиле, или по праву Републике Србије, ако се странке нису другачије споразумеле. Арбитражни Споразум је унет у члан 6. тачка 2. тачка 1. Општих услова закљученог уговора, те је исти пуноважан.

Одредбом члана 10. Закона о арбитражи прописано је да је арбитражни Споразум ништав уколико врста спора на који се односи није подобна за арбитражу, уколико није закључен у форми прописаној тим законом, уколико странке нису имале потребна својства и способност за његово закључење и уколико је закључен под утицајем принуде, претње, преваре или заблуде. У конкретном случају, арбитражни Споразум се односи на врсту спора који је подобан за арбитражу, с обзиром да је спорно новчано потраживање након раскида уговора. Закључен је у писменој форми, како је предвиђено чланом 12. став 1. Закона о арбитражи. Уговорне стране имају парничну и пословну способност, а нису достављени докази да је предметни Арбитражни Споразум закључен под утицајем принуде, претње, преваре или заблуде. Стога, у конкретном случају нису испуњени прописани услови за ништавост арбитражног Споразума.

У ревизији се наводи да није испуњен претходни услов предвиђен Уговором за решавање спора пред арбитражом и то да једна страна достави другој обавештење о намери да покрене арбитражни поступак у року од 56 дана од дана када је спор упућен јудикатору, као и да су тужени пропустили да дају обавештење тужиоцу о намери да покрене арбитражу.

Према одредби члана 7. Закона о арбитражи, државни суд може, у вези арбитраже, да предузима само оне радње које су изричито одређене тим законом. Стога, државни суд може само да испитује да ли су испуњени услови из члана 10. Закона о арбитражи за ништавост арбитражне клаузуле, а не и да ли су испуњени претходни услови за отпочињање арбитраже. Ову чињеницу цени сама Арбитража по приговору странака и иста је то оценила.

Без утицаја су наводи ревизије да је предметна арбитражна одлука у супротности са јавним поретком Републике Србије из разлога што је један део износа досуђен Арбитражном одлуком на основу уговорене обавезе која је већ била извршена и тиме у целини угашена. Овим наводима оспорава се чињенично стање утврђено у арбитражном поступку, које се не може испитивати у овом поступку.

Неосновани су и наводи ревизије да је Арбитражна одлука донета на основу правичности, без споразума о томе између странака. Ово из разлога, што је арбитражна одлука донета оценом изведених доказа и применом начела савесности и поштења из Закона о облигационим односима, а не по основу правичности.

Трошкови достављања одговора на ревизију нису били нужни за вођење ове парнице, те је захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка одбијен.

Са изложеног, а на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић